

Ikiýüzli intelligensiýa bu kitaby okasyn!

Category: Kitapcy, Publisistika

написано kitapcy | 24 января, 2025

Ikiýüzli intelligensiýa bu kitaby okasyn! IKIÝÜZLİ INTELLIGENSIÝA BU KITABY OKASYN!

Russiýanyň Ukrainada Donbas bilen başlan okkupasiýasynyň üçünji günü... Putiniň tanklary, uçarlaryň Kiýewiň alkemynda! NATO, ýagny ABŞ we Ýewropa bileleşigine (ÝB) girýän ýurtlar ýeke taşlan Ukrainianalaryny synlaýar... Russiýanyň üstünden «imperializmiň» nämedigini bilenleriň teswirlerini diňledigimçe we ýazgylaryny okadygymça elimdäki kitabyň has-da ähmiýetinjň artandygyny gördüm. Kyrk dört ýyllap dünýäniň dürlü künjünde möhüm reportažlary alan, döwlet agdarlysyklaryna şayat bolan we agdarlysyklary fotosurata düşürip, liderleri bilen görüşen žurnalıst Nur Baturyň «Kırmızı Kedi» neşirýatynda çapdan çykan «Ýakyn Gündogaryň salary, wezirleri we pyýadalarylary» ("Ortadoğu'nun Şahları, Vezirleri ve Piyonları") kitaby meni alagetdin 11 ýyl yza äkitdi. Nämüçinmi? Şumat Russiya-Ukraina meselesiniň üstünden «demokratiýa» takalyny okaýanlaryň 2011-nji ýylда niçiksi «bombasöýüji» bolandygyna ýene bir gezek göz ýetirdim.

2011-nji ýylyň 15-nji fewraly...

Bengazi şäherinde Liwiýanyň lideri Muammar Kaddafä garşı ilkinji tolgunsyklar başlady, tolgunsyklar artdygyça ýurt möcberinde ýaýramaga başlady we yzyndan Tripolä syçradı. «Arap baharynyň» täsiri bilen ýurtda içerkı gapma-garşylyk turdy. 2011-nji ýylyň 23-nji awgustynda Tripoliniň eyelenmegi bilen Kaddafi režimi ýkyldy.

Kaddafi 2011-nji ýylyň 20-nji oktyabrynda Sirtede NATO goldawly Döwlet Wagtaýyn geňesiniň goşun bölümü tarapyndan ele salnyp, gözgyny ýagdaýda linç edildi we ahyrynda atyldy.

Bir seller jesedini görene göz edip goýdular. Kim islese jesedi surata alyp ýa-da wideoýazga düşürip bilyärdi.

• **Bombalara alkyş okan intelligensiýa!**

Nur Batur kitabynda şu sowala jogap gözläpdir: «Imperializme garşıy baýdak göteren arap nasionalisti nädip diktator boldy?» Okalyň:

...2012-nji ýylyň 3-nji noýabry. Yene Tripolide. Muammar Kaddafiniň birnäçe sagatlap gürlän gala diwarlarynyň üstüne çykdym. Müňlerçe liwiýaly hamala yene gygyryşýan ýalydy: «Ýa Alla, ýa Muammar! Ýa Alla, ýa Muammar!» Göýä 32 ýyl öñ Kaddafini diňlän 1-nji sentýabré agşamyna dolanyp gelen ýalydy. Gala diwarlarynyň üstünden seredenimde, göz açyp-ýumasy salymda birnäçe kilometr uzaklykda Sirtede bolup geçen eýmenç wakanyň pursatlary kino lentasy ýaly gözlerimiň öñünden geçmäge durdy. Göýä iňlis istrebitelleri 100 awtoulaglyk bir konwoýyň üstünden uçup barýan ýalydy. Gözýetimden fransuz bombalaýy istrebitelleri göründi. Hem amerikan «Predator» uçarmansyz uçary! Dem salymdan asmandan bombalar ýagmaga başlady. Konwoýdaky awtoulaglar saga-sola gaçışýardı. Kaddafi goragçylary bilen birlikde ýoluň asyndaky drenaž geçirijileriň içinde gizlendi. Topalaňçylar tizara ony tapdylar. Daşyna üýsdüler. Kaddafi gara gana boýalyp ýerde ýatyrdы. Ýalbarýardı: «Beýtmäň. Edýän işiňiz yslamda haramdyr. Men siziň ataňyz ahwetin!..» Yer-gök «Allahu ekber!» sesleri bilen iňleýärdi. Gahar-gazaba eýlenen jemende ýere düşen Kaddafini aldygyna ýençýärdi. Gözi gapylan azgyn jemende Kaddafiniň gara gana gark bolan jansyz bedeniniň goly diýmän, aýagy diýmän eýläk-beýläk çekeleyärdi. Kaddafiniň linç edilişini we ýalaňaç jesediniň köçeleriň ugrünäda süýreliп, dört günläп sowadyjyda ýatmagyny bütin dünýä ýakasyny tutup tomaşa etdi. Toba, neneňsi ýigrenç, niçiksi gahar-gazapdy bu!..

Ine, şol günlerde NATO-nyň «bombalaryna» alkyş okanlaryň häzirki gün berýän düşündirişleriniň nähili «aldawçydygyny» gördüm.

- **ABD-nyň saýlan lideri...**

Ine-de, Kaddafiniň ýerine gelen «lideriň» portreti. «Ýakyn Gündogaryň salary, wezirleri we pyýadalary» kitabı hut şu lidere ýazylypdyr. Söz Nur Baturda:

Rewolýusiýanyň lideri Mustapa Abdyljelildi. Ol Liwiýanyň iki güýcli adamyndan biridi. Beýlekisi Mahmyt Jibril. Bul ikisi Kaddafini egin-egme berip agdarypdylar. Jibril Wagtláýyn geňesiň premýer-ministridi, ýöne geňesiň başlygy Abdyljelil oňa garanda güýçlüdi. Abdyljelil Liwiýa uniwersitetinde şerigat hukugyny okan kazydy. Dünýä onuň adyny Bengazide tolgunşyk başlan günü eşitdi. Emma ABŞ ony Kaddafi agdarylmazdan dört ýyl öň 2007-nji ýylда Adalat ministrligine bellenen wagtynda tanap goýupdy. Nädip diýýänizmi? ABŞ dünýäde syýasatyň we jemgyýetiň pulsuny yzygiderli elinde saklaýar we potansial liderleri ćeňñegine ildirip goýýar. Uzagydandan ýurtlarynyň dolandyryş apparatyna gelme mümkünçiliği bolan ýaşlara amerikan uniwersitetlerinde bilim berýär. Syýasat, biznes we ylmy jemgyýetçilik bilenem ýakyndan gyzyklanýar we amerikan sistemasyna düşünmegi aňsatlaşdyryp biljek maksatnamalarda, taslamalarda işlemegini üpjün edýär. Şeýdibem dünýädäki syýasy, ykdysady, jemgyýetçilik üýtgeşmeleri ABŞ-nyň döwlet bähbidine görä sazlamaga we dolandyrmagá jan edýär. Abdyljelilem bularyň arasyndady...

NETİJE: Häzir... Russiýany tankyt topuna tutup, NATO-ABŞ-ny goldaýanlar Wýetnamda, Yrakda, Liwiýada, Siriýada nämüçin ol uçarlara salama durandyklaryny aýdyp berenoklar?

Aýtunç ERKİN.

«SÖZCÜ» gazeti, 26.02.2022 ý. Publisistika